

POSTPARTUM TİROİDİTİN KAYSERİ YÖRESİNDE GÖRÜLME SIKLIĞI

Fahrettin Keleştimur*, Erdal Kaya**, Hatice Paşaoğlu***

Özet: Postpartum tiroidit sıklığını tesbit etmek için 168 hastada postpartum dönemde antimikrozomal ve anti tiroglobulin antikor pozitifliği araştırıldı. Sadece iki hastada antimikrozomal antikor titresi yükselmiş olarak bulundu (%1.2). Bu oran daha önce bildirilenlere göre oldukça düşüktür. Bu iki hastada tiroid fonksiyon testleri normal olarak tesbit edildi. Bu çalışma postpartum tiroidit sıklığının coğrafi bölgeler ve irksal faktörler tarafından etkilendiğini doğrulamaktadır. Ayrıca, bizim toplumumuzda postpartum dönemdeki her hastada antitiroid antikorlarının rutin olarak bakılmasına gerek olmadığı düşüncesindeyiz.

Anahtar Kelimeler: Postpartum tiroidit, antitiroid antikorlar,

Incidence of postpartum thyroiditis in Kayseri

Summary: A group of 168 women were investigated for elevated titers of antimicrosomal and antithyroglobulin antibodies to determine the incidence of postpartum thyroiditis. Only two patients(1.2%) had elevated antimicrosomal antibody titers. This ratio is significantly lower than those previously reported. These two patients had evidence of normal thyroid function. This study indicates that racial and geographic differences affect the incidence of postpartum thyroiditis. We propose that serum antithyroid antibody testing of postpartum women routinely is not necessary for our population.

Key Words: Postpartum thyroiditis, antithyroid antibodies.

Postpartum tiroidit; doğum sonrası dönemde meydana gelen geçici bir tirotoksikozis ile bunu takiben hipotiroidizm ve vakaların %90'ından daha fazlasında kendiliğinden iyileşme ile karakterize bir sendromdur (2,5). Postpartum tiroidit tiroid fonksiyon testlerinde herhangi bir anormallik olmadan da ortaya çıkabilir. Artmış antitiroid antikor titreleri postpartum tiroiditin tek bulgusu olabilir(5).

Postpartum tiroiditin görülme sıklığı coğrafi bölgelere ve ırklara göre değişiklikler göstermektedir. Türkiye'deki görülme sıklığı bilinmemektedir. Bu çalışma, Postpartum tiroiditin Kayseri bölgesindeki sıklığını göstermek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

*Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı Yardımcı Doçenti

**Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Yardımcı Doçenti

***Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı Yardımcı Doçenti

Materyal ve Metod

Çalışma 1989 yılı içerisinde Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum servisinde doğum yapan 168 hastada gerçekleştirilmiştir. Herhangibir otoimmün hastalığı olanlar ile daha önce tiroid bezini ilgilendiren bir hastalık geçirmiş olanlar çalışma kapsamına alınmadılar.

Doğum sonrası ikinci ve beşinci günler arasında 168 hastadan antimikrozomal antikor (AMAK) ve antitiroglobülin antikor (ATAK) tayini için kan örnekleri alındı. Serum AMAK ve ATAK titreleri hemaglutinasyon testi ile ölçüldü (Wellcome Diagnostics Dartford England). AMAK titresi 1:100 veya üzerinde ise, ATAK titresi ise 1:80 veya üzerinde ise pozitif olarak kabul edildi.

AMAK titrelerinin artmış olarak bulunduğu iki hasta tiroid fonksiyonları bakımından araştırıldı. Bu iki hastada doğumdan altı hafta sonra triiodothyronine (T3), thyroxine (T4) ve thyrotropin (TSH) tayinleri yapıldı. Serum T4 (normal, 4-12.5 mikrogram/dl), T3 (normal, 86-187 ng/dl) tayinleri radioimmunoassay metod ile TSH (normal, 0.3-4.5 mikrolU/ml) ise immunoradiometric metod ile ölçüldü (Diagnostic Products Co., California).

Bu iki hastada ayrıca tiroid ultrasonografisi yapıldı.

Bulgular

AMAK titresi 168 hastanın sadece ikisinde artmış olarak bulundu. AMAK titresi bu hastalardan birinde 1:100, diğerinde ise 1:1600 olarak tesbit edildi. ATAK titresi ise her iki hastada da negatif idi. Buna göre Postpartum tiroidit sıklığı yaklaşık olarak % 1.2 civarında bulundu. Tiroid fonksiyon testleri birinci hastada T3:104.6 ng/dl, T4:7.5 mikrogr/dl, TSH:1.1 mikrolU/ml ikinci hastada ise T3:128.6 ng/dl, T4:12.4 mikrogr/dl ve TSH 0.671 mikrolU/ml olarak tesbit edildi. Tiroid bezinin ultrasonografik incelemesi sonucu birinci hastada normal tiroid bezi, ikinci hastada ise soliter nodüler guatr tesbit edildi.

Tartışma

Postpartum tiroiditin görülme sıklığı coğrafi bölgelere göre değişiklikler göstermektedir. İki yüz oniki hastayı kapsayan bir çalışmada %2.8 oranında AMAK pozitifliği bulunmuştur(4). Bir diğer çalışmada ise 1034 hastanın %7'sinde AMAK, %0.7'sinde ise ATAK pozitifliği tesbit edilmiştir (6). Nikolai ve ark. ise Postpartum AMAK pozitifliğini %6.3 olarak bildirmişlerdir (8). Bu üç çalışma Amerika Birleşik Devletleri'nin üç ayrı popülasyonunda yapılmıştır. Hayslip ve ark. ayrıca Postpartum tiroiditin görülme sıklığında ırklara göre farklılıklar olduğunu belirtmiştir(6). Postpartum tiroiditin görülme sıklığı Kanada'da %14, Japonya'da %12.2 ve İsveç'te ise %9.6 olarak bulunmuştur (1,3,7).

Erciyes Tıp Dergisi

Bizim çalışmamızda Postpartum tiroidit görülme sıklığı yaklaşık %1.2 olarak tesbit edildi. Hastaların hiçbirisinde tiroid fonksiyon testlerinde anormallik mevcut değildi. Ancak bu sonuçlarla sublinik bir hipotiroidizm veya hipertiroidizm olmadığı söylenemez. Çalışmamızın sonucu, bölgesel ve irksal faktörlerin Postpartum tiroiditin görülme sıklığını etkilediğini doğrulamaktadır.

Postpartum dönemde artmış AMAK titresine sahip olan hastaların büyük çoğunluğunda şu veya bu derecede tiroid fonksiyon anormallikleri gelişmektedir. Postpartum dönemde yapılan serum AMAK testinin Postpartum tiroiditin teşhisinde önemli bir tarama metodu olduğu bildirilmiş ve ayrıca, postpartum dönemdeki her hasta için rutin bir uygulama olarak ileri sürülmüştür(6). Çalışmamızda Postpartum tiroidit görülme sıklığını çok düşük olarak tesbit etmemiz, antitiroid antikorların postpartum dönemdeki her hastada rutin olarak bakılmasının, en azından kendi toplumumuzda, gerekli olmadığını göstermektedir.

Sonuç olarak, bulgularımız coğrafik bölgeler ve ırklara ait faktörlerin Postpartum tiroidit görülme sıklığını etkilediğini göstermektedir. Kendi toplumumuzda antitiroid antikor testlerinin rutin olarak yapılmasının gereksiz yere maddi külfete, iş ve zaman kaybına yol açacağı düşüncesindeyiz. Çevresel faktörler ile Postpartum tiroidit arasındaki ilişki araştırılmaya muhtaçtır.

Kaynaklar

1. Amino N, Mori H, Iwatoni Y, et al: High prevalence of transient postpartum thyrotoxicosis and hypothyroidism. *N Eng J Med* 306:849-852,1982.
2. Burrow GN: The management of thyrotoxicosis in pregnancy. *N Eng J Med* 313:562-565, 1985.
3. Dussault JH, Lekarte J, Guyda H, et al: Lack of influence of thyroid antibodies on thyroid function in the newborn infant and on a mass screening program for congenital hypothyroidism. *Pediatrics* 96:385-389,1980.
4. Freeman R, Rosen H, Thyssen B: Incidence of thyroid dysfunction in an unselected postpartum population. *Arch Intern Med* 146:13611-1364,1986.
5. Goldman JM: Postpartum thyroid dysfunction. *Arch Intern Med* 146:1296-1299,1986.
6. Hayslip CC, Fein HG, O'Donnel VM, et al: The value of serum antimicrosomal antibody testing in screening for symptomatic postpartum thyroid dysfunction. *Am J Obstet Gynecol* 159:203-209,1988.
7. Jansson R, Bernander S, Karlsson A, et al: Autoimmune thyroid dysfunction in the post partum period. *J Clin Endocrinol Metab* 58:681-687,1984.
8. Nikolai TF, Turney SL, Roberts RC: Postpartum lymphocytic thyroiditis: Prevalence, clinical course, and longterm follow-up. *Arch Intern Med* 147:221-224,,1987.

Erciyes Üniversitesi
Erciyes Üniversitesi